

Қорқыт Ата атындағы Қызылорда
мемлекеттік университеті

Мемлекеттік аттестатив комиссиясының 20 15
жылы 11 «05» шешімімен (№ 28 хаттама)

Мағамбетов Мәулет Мағамбетович
58011700-Қазақ тілі мен әдебиеті

БІЛІМ
БАКАЛАВРЫ

өкілеттілік дәрежесі берілді

Мемлекеттік аттестатив
комиссиясының төрағасы

Ректор

Маман

М.П.

Тіркеу нөмірі
2015 жылы 11 «05»

Қызылорда

ЖБ-Б № 0089453

Решением Государственной аттестационной комиссии
Қызылорда мемлекеттік университеті
от 11 05 2015 года (протокол № 28)

Мағамбетов Мәулет Мағамбетович

присуждена академическая степень

БАКАЛАВР
образования

по специальности
58011700-Қазақ тілі мен әдебиеті

By the authority of the State Attestation Commission
The Korkyt Ata Qyzylorda State University

confers upon

Magamatov Mawlet

the academic degree of BACHELOR

of Education

in specialty 58011700-Kazakh Language and Literature

Date 11 «05» 2015

11 «05» 2015 года Қызылорда

ЖБ-Б № 0089453

1. Фамилия **Маратова**
 2. Имя, отчество **Меруерт Маратовна**
 3. Дата рождения **17.11.1991**
 4. Прислужный документ об образовании **Аттестат**
ЖОБ №0292538, 26.06.2011

5. Вступительные испытания **Единый вступительный тестирование, сертификат**
VS №7837570, 05.06.2011

6. Поступила(а) **2011**

7. Окончила(а) **2015**

8. Дополнительная информация

9. Профессиональная практика

Вид практики	К-во кредитов	Оценка			
		буквенная	в баллах	в %	град.
Учебно-теоретическая практика	2	A	4,00	100	отлично
Фольклорная, этнолингвистическая	2	A-	3,67	90	отлично
Учебно-теоретическая практика	6	A	4,00	100	отлично
Производственная педагогическая	10	A	4,00	100	отлично

10. Итоговая аттестация

Наименование дисциплины государственного экзамена	К-во кредитов	Оценка			
		буквенная	в баллах	в %	град.
История Казахстана	3	A-	3,67	90	отлично
Государственный экзамен	1	A	4,00	95	отлично

11. Выполнение и защита **Дипломной работы**

Тема дипломного проекта (работы) или диссертации	К-во кредитов	Оценка			
		буквенная	в баллах	в %	град.
Язык поэзии молодых поэтов					
диалект языка Сыра и обучение					
значение слов в средней школе	3	A	4,00	96	отлично

12. Общее число кредитов / количество кредитов ECTS **138**

13. Среднекредитная оценка (GPA) **3,81**

14. Реализация **Государственной аттестационной комиссии**

(протокол № **28** от **11** **05** **10** **15**)

перезаписи

по специальности **Казахстанское образование**

образовательная программа **58011700 - "Казахский язык и литература"**

с присвоением квалификации

Данный диплом дает право профессиональной деятельности в соответствии с уровнем высшего и послевузовского образования Республики Казахстан

Казахстанский

Государственный

Университет имени

Корейт Ата

Кызылорда

(город)

ПРИЛОЖЕНИЕ
К ДИПЛОМУ
(транскрипт)

№ **0089453**

от **8.2015** г.

(подпись)

0163

(подпись)

Ректор

(подпись)

Декан факультета

(подпись)

Секретарь

(подпись)

М.П.

(подпись)

15. За время обучения изучил(а) и сдал(а) экзамены по следующим дисциплинам:

№	Код дисциплины	Наименование дисциплины	К-во кредитов	Оценка				
				буквенная	в баллах	в %	град.	
1	K128	Казахстанский язык	2	A	4,00	100	отлично	
2	D98 1101-2	Филология	2	A	4,00	100	отлично	
3	EKO 106a	Введение и углубление в филологию	2	A	4,00	100	отлично	
4	MAE 1202	Народно-устное творчество	2	A	4,00	100	отлично	
5	K101103	Казахский / русский язык	2	A-	3,67	90	отлично	
6	M 1401	Культурология	1	A-	3,67	90	отлично	
7	PMK 1201	Введение в педагогическую профессию	1	A-	3,67	90	отлично	
8	Sh 1107	Исторический язык	3	A-	3,67	90	отлично	
9	TBK 1201	Введение в филологию	3	B+	3,33	80	хорошо	
10	AK 1202	Введение в литературу	3	A	4,00	100	отлично	
11	ETA 1208	Древнетюркская литература	2	A-	3,67	90	отлично	
12	OT 1102	Русский язык	3	A-	3,67	90	отлично	
13	D98 1101-2	Филология	2	A	4,00	100	отлично	
14	Inf 1105	Информатика	3	A-	3,67	90	отлично	
15	PAD 2204	Литература и развитие творческого воображения	3	A-	3,67	90	отлично	
16	SNT 2108	Исторический язык	3	B+	3,33	80	хорошо	
17	TBK 1205	Народно-устное творчество	3	A	4,00	100	отлично	
18	TBK 1206	История казахского языка	3	A	4,00	100	отлично	
19	MyK 2404	Достоинство на государственном языке	1	A-	3,67	90	отлично	
20	AL2107	Семантика	2	B+	3,33	80	хорошо	
21	BA3309	Введение в литературу	1	A	4,00	100	отлично	
22	D98 1101-2	Филология	2	A	4,00	100	отлично	
23	UTN2109	Основы экономической теории	2	A	4,00	100	отлично	
24	FD 2107	Философия	2	B+	3,33	80	хорошо	
25	Phy 202	Физика	3	A	4,00	100	отлично	
26	Sh 4204	Древнетюркская литература	1	A-	3,67	90	отлично	
27	TBK 1203	Современная филология казахского языка	2	A	4,00	100	отлично	
28	TBN 1111	Основы безопасности жизнедеятельности	2	A-	3,67	90	отлично	
29	OOT 1205	Самостоятельная работа	2	A	4,00	100	отлично	
30	ADE 2210	Литература к XIX в.	3	A	4,00	100	отлично	
31	D98 1101-2	Филология	2	A	4,00	100	отлично	
32	Inf 2207	Информатика	2	A	4,00	100	отлично	
33	HDA 2208	Литература Древнего Востока	3	A	4,00	100	отлично	
34	KCT1 2208	Семантика	3	A-	3,67	90	отлично	
35	KN 2110	Основы права	2	A	4,00	100	отлично	
36	Sh 2108	Литература	2	A	4,00	100	отлично	
37	TBNV	Литература	2	A	4,00	100	отлично	
38	3301	Теория и практика воспитательной работы	2	A	4,00	100	отлично	
39	ZBFMD	Введение в филологию и языковедение	2	A	4,00	100	отлично	
40	Sh 3300	Казахская литература XIX в.	1	A	4,00	100	отлично	
41	BAKMKTO	Казахский язык и методика преподавания казахского языка	2	A	4,00	100	отлично	
42	DN 3409	Профессиональный казахский (русский) язык	2	A-	3,67	90	отлично	
43	KK 1017	Основы экономики	1	B+	3,33	80	хорошо	
44	KCTM	Морфология современного казахского языка	3	A-	3,67	90	отлично	
45	KCT5 2207	Семантика казахского языка	3	B+	3,33	80	хорошо	
46	KTS 3307	Семантика казахского языка	3	A-	3,67	90	отлично	
47	KTTG2012	Казахский язык, история казахского языка и транслитерация	3	A-	3,67	90	отлично	
48	K106T	Профессиональное литературное творчество	2	A-	3,67	90	отлично	
49	ADG 3210	Казахская литература и поэзия XIX в.	3	A	4,00	100	отлично	
50	KADAJ302	Методика обучения казахскому языку	3	A	4,00	100	отлично	
51	KATY 3304	Казахская литература XIX в.	3	A	4,00	100	отлично	
52	KKA 3314	Современная казахская литература	4	A	4,00	100	отлично	
53	KTOA 3209	Казахский язык и методика преподавания казахского языка	3	A-	3,67	90	отлично	
54	OAT 3210	Информационные технологии в образовании	1	A-	3,67	90	отлично	
55	ZBF 4303	Общая филология	2	A	4,00	100	отлично	
56	AT 4308	Теория литературы	3	A	4,00	100	отлично	
57	ES 4411	Очерки поэтики	1	A	4,00	100	отлично	
58	KCT5 3211	Семантика казахского языка	4	A	4,00	100	отлично	
59	Sh 4304	Введение в литературу	3	A-	3,67	90	отлично	

Всего кредитов / количество кредитов ECTS **138**
 Среднекредитная оценка (GPA) **3,81**

Біліктілік санатын беру туралы

КУӘЛІК

Осы куәлік аттестаттау комиссиясының
2021 жылғы 23 желтоқсандағы шешіміне
сәйкес

**Маратова Меруерт
Маратқызына**

Қызылорда қаласы бойынша білім бөлімінің
2021 жылғы 24 желтоқсандағы №156 н/к
бұйрығымен қазақ тілі мен әдебиеті пәні
мұғаліміне педагог-сарапшы біліктілік
санаты берілді.

Аттестаттау комиссиясының
төрағасы

Д. Баймурзина

Мөрдің орны

Қазақстан Республикасының
Тіркеу нөмірі №77 2021 жылғы 30 желтоқсан
(Берілген күні)

УДОСТОВЕРЕНИЕ

о присвоении квалификационной категории

Настоящее удостоверение выдано
учителю казахского языка и литературы

**Маратовой Меруерт
Маратқызы**

в том, что в соответствии с решением
аттестационной комиссии от 23 декабря 2021
года и приказом городского отдела образования
№156 н/к от 24 декабря 2021 года ей (ему)
присвоена квалификационная категория
педагога-эксперта.

Председатель аттестационной
комиссии

Д. Баймурзина

Место печати

Регистрационный номер №77 30 декабря 2021 года
(Дата выдачи)

СЕРТИФИКАТ

МАРАТОВА МЕРУЕРТ МАРАТҚЫЗЫ

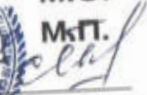
ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫНДА ЕРЕКШЕ БІЛІМ БЕРУ
ҚАЖЕТТІЛІКТЕРІ БАР ОҚУШЫЛАРДЫ ОҚЫТУДЫ
ҰЙЫМДАСТЫРУ (үйден оқыту)

тақырыбында 40 сағаттық оқыту курсынан өтті.

М.О.

МҚП.

 тренер
М. Есенбекқызы

Сериясы № 00447
Берілген күні 18.10.2021

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
АО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

СЕРТИФИКАТ

Осы сертификат Маратова Меруерт Маратқызы
Настоящим подтверждает, что (тегі, аты, әкесінің аты / фамилия, имя, отчество)

“Қазақ тілі” және “Қазақ әдебиеті” пәні мұғалімдерінің кәсіби қузыреттіліктерін дамыту
прошел(ла) курсы повышения квалификации на тему / тақырыбында

/06-17 қыркүйек 2021 жыл, 80 сағат/

в объеме часов / сағат көлемінде біліктілікті арттыру курстарынан өткенін растайды

Директор филиала
АО «НЦПК» «ӨРЛЕУ»

қолы/подпись

/ Елеусинов Б.Т. /

аты-жөні/Ф.И.О.

М.О. Берілген күні: «17» 09 2021

М.П. Дата выдачи:

жыл
года

Тіркеу нөмірі

Регистрационный номер № 0406124

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНЫҢ ІШКІ САЯСАТ БАСҚАРМАСЫ

«Qazaqstan» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ТЕЛЕРАДИОКОРПОРАЦИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНЫҢ
«Qyzylorda» ОБЛЫСТЫҚ ФИЛИАЛЫ

СЕРТИФИКАТ

«МАРЖАН СӨЗ» ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ ТЕЛЕОЙЫНДАР БАҒДАРЛАМАСЫНА ҚАТЫСЫП,
ЖЕҢІМПАЗ АТАНҒАНЫ ҮШІН

«Дарабоз» телебағдарламасының Меруерт Марапатқызы

МАРАПАТТАЛАДЫ

«Qazaqstan» республикалық телерадиокорпорациясы»
«Qyzylorda» облыстық филиалының директоры

Ж. Қарабала

облыстық ішкі саясат басқармасының басшысы

Т.Маханов

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНЫҢ ІШКІ САЯСАТ БАСҚАРМАСЫ

«Qazaqstan» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ТЕЛЕРАДИОКОРПОРАЦИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНЫҢ
«Qyzylorda» ОБЛЫСТЫҚ ФИЛИАЛЫ

СЕРТИФИКАТ

«МАРЖАН СӨЗ» ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ ТЕЛЕОЙЫНДАР БАҒДАРЛАМАСЫНА ҚАТЫСЫП,
ЖЕҢІМПАЗ АТАНҒАНЫ ҮШІН

«Дарабоз» тоғи ойынмен қамшыа қуалтхан

МАРАПАТТЛАДЫ

«Qazaqstan» республикалық телерадиокорпорациясы»
«Qyzylorda» облыстық филиалының директоры

Ж. Қарабала

облыстық ішкі саясат басқармасының басшысы

Т.Маханов

Қызылорда қаласы бойынша білім бөлімі

СЕРТИФИКАТ

«Психологтың жоғары сынып оқушыларына кәсіби бағыт-бағдар
берудегі тиімді жолдары» тақырыбында өткізілген қалалық
семинарда жұмыс көрсеткені үшін

№23 мектеп-лицейінің қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі

Маратова Меруерт Маратқызына

беріледі

Бөлім басшысы

Е. Боданов

№ 4782

Қызылорда қаласы, 2022 жыл

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Тіл саясаты комитеті

СЕРТИФИКАТ

«Қазақ тілін этносаралық тілге айналдырудың тиімді жолдары»
атты этно-мәдени бірлестіктер жанындағы жексенбілік мектеп
мұғалімдерінің біліктілігін арттыру
семинарына қатысқаны үшін

Маратова Меруерт Маратқызына
берілді

Төраға

Қызылорда, 2021

Ә.Қабаев

республикалық ғылыми, ақпараттық-танымдық педагогикалық журналы

СЕРТИФИКАТ

Маратова Меруерт Маратқызы

Республикалық ғылыми, ақпараттық-танымдық педагогикалық
«Дара түлға» журналының көпшілік оқырманға таралуына атсалысып,
журнал бетінде ғылыми-танымдық материал жариялағанын растайды

«Дара түлға» республикалық ғылыми,
ақпараттық-танымдық
педагогикалық журналының редакторы

А.Алдабергенова

Қыркүйек, 2021 ж.

ДИПЛОМ

II орын

ҚР Мемлекеттік рәміздерінің 30 жылдығы қарсаңында аймақта медиация қызметін
үйлестіруде мектептердегі медиация бағытын дамыту мақсатында

“Жас бітімгерлер” интеллектуалдық сайысына қатысып,

үздік нәтиже көрсеткені үшін

М. Қизатов атындағы № 23 мектеп-лицейі
«SMART» мектебі

Жетекшісі: Меруерт Марапова

марапатталады

Директор

Б. Камалов

Б. Камалов

Қызылорда, 2022 жыл

Қызылорда облысының "Қоғамдық келісім" КММ

АЛҒЫС

Құрметті Маратова Меруерт!

А. Байтұрсынұлының 150 жылдығы және 5 қыркүйек – Қазақстан халқының тілдері күніне орай өткізілген «Қазақшаңыз қалай?» атты интеллектуалды сайысты ұйымдастырғаныңыз үшін алғыс білдіремін.

Директор

Б. Камалов

Қызылорда, 2022 жыл

ҚЫЗЫЛОРДА ҚАЛАСЫ БОЙЫНША БІЛІМ БӨЛІМІ
ҚАЛАЛЫҚ БІЛІМ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ КӘСІПОДАҚ КОМИТЕТІ

АЛҒЫС

Ахмет Байтұрсынұлының 150 жылдығына орай
«АХМЕТ – ҰЛЫ ҰСТАЗ»
атты облыстық жазба акындар мүшәйрасының
қалалық кезеңіне белсене қатысқаны үшін
№ 23 мектеп (гимназия/лицей) мұғалімі

Маматова Меруерт

АЛҒЫС БІЛДІРЕМІЗ

Қалалық білім бөлімі
баспасының
міндетін атқарушысы

С. ҚАЛМАХАНОВА

О. А. НИМБЕТОВА

республикалық ғылыми, ақпараттық-танымдық педагогикалық журналы

ҚҰРМЕТ ГРАМОТАСЫ

Республикамыздағы педагогика саласының дамуына өздігінше үлес қосып,
шығармашылық жетістіктерге жету арқылы педагогтық шеберлігін шыңдап,
Тәуелсіз Қазақстанның кемел келешегінің тұтқасын ұстаушы өскелең ұрпақты
тәрбиелеудегі ерен еңбегі үшін

Маратова Меруерт Маратқызы

МАРАПАТТАЛАДЫ

«Дара түлға» республикалық ғылыми,
ақпараттық-танымдық
педагогикалық журналының редакторы

А.Алдабергенова

Қыркүйек, 2021 жыл

АКТОБЕ ОБЛЫСЫНЫҢ
«ҚОҒАМДЫҚ КЕЛІСІМ» КММ

АЛҒЫС

Құрметті Маратқызы Меруерт!

*«Мың бала» республикалық мәдени-ағартушылық жобасы
аясында өңірімізде тіл саясатын жүзеге асыруда
белсенділік танытқаныңыз үшін Сізге алғыс білдіремін.
Ел игілігі жолындағы қажырлы еңбегіңізге талағай табыс,
өзіңізге мықты денсаулық, отбасыңызға бақ-береке
тілеймін.*

«Қоғамдық келісім»
КММ директоры

Б. Айтбенбетов

Қызылорда, 2021 жыл

Ә.Тәжібаев атындағы облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы
Областная универсальная научная библиотека имени А.Тажиева

Алғыс

Ақын Мағжан Жұмабаевтың туғанына 130 жыл толуына орай «Қазақ елі, бір ауыз сөзім саған ...»
атты поэтикалық марафонға белсене қатысқаны үшін №23 Ж.Қизатов атындағы мектеп-лицейінің
қазақ тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімі

Маратова Маруф Маратовна
алғыс білдіремін.

Мекеме басшысы

Н. Мынжас

Н. Мынжас

Қызылорда, 2023 ж

ДИПЛОМ

I дәрежелі

«Мың бала» республикалық мәдени-ағартушылық
жобасы аясында өткізілген
«МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛ – ҰЛТ ТІРЕГІ» атты
зияткерлік ойынға белсене қатысып,
жоғары нәтиже көрсеткені үшін

ҚО Ғылым-инновация лицей - интернаты
жетекшісі Меруерт Маратқызы

марапатталады

Қызылорда облысы
әкімі аппаратының
«Қоғамдық келісім» КММ
директорының м.а.

А. Мукеев

Қызылорда, 2020 жыл

2023 Әдістемелік кітапша.pdf

ДАРА ТҰЛҒА

республикалық ғылыми, ақпараттық-танымдық педагогикалық журналы

№8 (қыркүйек) 2021 ж.

Меруерт

МАРАТОВА:

МЕКТЕП ЖАСЫНДАҒЫ

СТАР АРАСЫНДАҒЫ

Дара тұңға

МЕКТЕП ЖАСЫНДАҒЫ ЖАСТАР АРАСЫНДАҒЫ МЕДИАТОРДЫҢ ҚЫЗМЕТІ

Маратона Меруерт Маратқызы

Ж. Қисаюв атындағы №23 мектеп-лицейдің қызы тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі

Медиация (латынша mediū, бірнеше мағынаға ие: арада, ортада тұру, аял, бейтарап, арада жүру, делдалдық ету) – тараптар өзара қолайлы шешімге келу мақсатында медиатордың көмегімен тараптардың ерікті келісімі бойынша жүзеге асырылатын тараптар арасындағы дауды реттеу рәсімі.

Медиация ұғымы қазақтардың ежелгі заманында да қолданылған. Қазақтың тарихында «Билер институты» болған. Енді көптегі уақыттағы медиация мен ежелгі уақыттағы «Билер институтындағы» қолданылған делдалдық қызметінің айырмашылықтары: «Билер институтында» би-болыстар шешім шығарып, өз ықпалдастықтарын білдіретін болса, кәзіргі медиация – қандай да бір шешім қабылдай алмай жүрген тараптардың дауларын, айтыс-тартыстарын екі тараптың да өздері келісімді түрде шешім қабылдауында деп танылуына болады. Медиацияның Қазақстан Республикасына келген тарихына тоқталатын болсақ, Тұңғыш Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың V сұхбат одағының сөзінде берген тапсырмасынан бастау алады. Ол тапсырманың жай-жапсары мынадай болатын: «Өздеріңізге белгілі сот жүйесі бүгінгі күні мынадай үлкен ауыртпашылықты сот жүйесіне қандай да бір кіші жағдаят болсын, қандай да бір ұсақ-түйек оқиға болсын бүдін Қазақстанның азаматтары мен азаматшалары міндетті түрде сотқа жүгінуді өздерінің қазынты жағдайына айналдырған. Осындай жағдайларды, адам өміріне зиянын тигізетін жағдайларды мен істерді тоқтату үшін оның баламалы түрін қолдану» керектігін еске салып, отбасы, мектеп, қоғамдық жағдайларында қандай да бір дәу бола қалса, осы медиацияны қабылдауымыз керектігін оңтайлы шешім екендігін түсіндірген болатын.

Медиатор қызметі. «Медиация», «медиатор» деген ұғымдар Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 28 қаңтардағы «Медиация туралы» заңы шыққан сөттен бастап пайда болды.

«Жеке немесе заңды тұлғалар қатысатын азаматтық, еңбек, отбасылық және еңге де қорық қатынастарынан туындайтын, оша ауыр емес және ауырлығы орташа қызметістар туралы іс жүргізу барысында қаралатын даулар медиацияның көмегімен жүзеге асырылады», Қазақстан Республикасының «Медиация туралы» заңының 1-бабы.

Жоғары да көрсетілген заңнама медиатор қызметінің сот жеңгейінен төменгі қызметті атқаратындығын айтып тұр десек қателеспеген болар едік.

Кәзіргі таңда көпшіліктің құқықтық сауаты артып, заңдық талаптары күшейгендігін көре аламыз. Оған дәлел күнделікті өмірде де, қоғам көрінісінен де байқап жүрміз. Сол себепті болу керек елімізде сотқа жүгінуші тараптардың құжаттар тізімі артып келеді екен. Осындай келесіндіктердің алдын алу мақсатында «Медиация туралы» заң шыққан болатын.

Медиация саласын бойынша тіпінді ұстаушы адам – «Медиатор» деп аталады. Ол кім? Медиатор болу үшін ең алдымен Қазақстан Үкіметі тарапынан бекітілген, 25 жасқа толған және

Дара тұңға

арнайы білімі бар және сотталмағандығын растай алатын азаматтар мен азаматшалардың медиатор болу мүмкіндігі бар. Қазақстан Республикасының «Медиация туралы» заңында кәсіби және кәсіби емес медиаторлық қызмет бекітілген. Дегенмен екеуінің айырмашылықтары айтарлықтай емес екенін ескеруіміз қажет. Кәсіби медиаторлар 25 жасқа толған, арнайы білімі бар, кәсіби медиаторлар тізімінде тұрған азаматтар мен азаматшалар, ал кәсіби емес медиаторлар – жергілікті атқарушы органдардың бекітуі бойынша тізімге енген медиаторлар болып табылады. Мәселен, ауыл әкімдігі, қала әкімдігі, мекеме басшысы деген сияқты атқарушылар тағайындайды.

Медиатор қызметін кей уақыттарда «Бабалар жолы» деп те атайды. Себебі, дау пайда болған уақытта дауласушылар өздеріне көмек көрсете алатын жан іздейтіні анық. Ал сол жан табылмаған жағдайда іс Қазақстан республикасының соты бойынша қаралып, ұшығып кетуі мүмкін. Әлемге көз салатын болсақ, соттан басқа балама қызметі бар альтернативтік мемлекет өзін демократиялық, құқықтық нормалары бар мемлекет деп санай алатын мемлекет болмақ. Демек, Қазақстан Республикасы да құқықтық демократиялық мемлекет ретінде таныла алады деген сөз.

Мектеп жасындағы жастар арасындағы қыстығыстар мен кінәлілердің себептері. Қазіргі психология ғылымында да «Оқушылар арасында жанжалды болдырмау», «Мектептегі оқушылар арасындағы кінәлі жағдайлардың алдын алу» сияқты тақырыптар көптеп кездесі. Жанжалдың алдын алу жолында маңызды рөл алатыны – тәртіп. Оқушылардың «әдепті бала» болмысына сай емес әрекеттерді жасауына немесе жасамауына ұстаздар қауымының жеке тұлғасы үлкен әсерін тигізеді. Мұғалім оқушылар арасындағы болып жатқан теріс әрекеттерге араласуға міндетті. Ал кіші дау-жанжал деген пікірмен көз жұма қарайтын болса, ол дауласу шеңбері міндетті түрде кеңейеді.

Оқушылар арасындағы дау-жанжалды зерттеу

нәтижесінде қазақстандық ғалымдар мынадай деректерге тоқталған.

- ✓ қорлау, өсек, қызғаныш, ашулану салдарынан — 11%;
- ✓ түсінбеушілікке байланысты — 7%;
- ✓ көшбасшылық үшін күреске байланысты — 7%;
- ✓ оқушылардың жеке басының ұжымға қарсылығына байланысты — 7%;
- ✓ қоғамдық жұмыстарға байланысты — 6%;
- ✓ қыздарда — жігіттің арқасында — 5%.
- ✓ Оқушылар ешқандай жанжал болмады деп санайды — 11%,
- ✓ мектеп оқушыларының 61%

Мектеп жасындағы жасөспірімдердің жанжалдың алдын алу шаралары. Кез-келген дауды, жанжалды шешуде оның қатысушылары арасындағы ашық диалог жасаудың маңызы зор. Екі оқушыға да өзкөзқарастарын толық айтқызумен қатар, олар үшін маңызды деген деректерді атап өту қажет. Сонда ғана оқушы өз ойларын толық әрі таза айтуына жағдай жасай аласыз. Сондай-ақ екі тарап та бір-бірін мұқият, асқан мәдениеттілікпен тыңдай білулері қажет. Тыңдау қабілеті — бұл болашақта балаларға ересектердің күрделі мәселелерін шешуде үлкен көмек болатын маңызды дағды. Бір-бірін тыңдағаннан кейін, балалар ортақ ойға тезірек келіп, екі жағына да сәйкес келетін шешім табу оңайырақ болатынын жақсы түсінеді.

Жанжал толығымен реттелгеннен кейін әр тараппен сөйлесу керек. Көпшілік алдында кешірім сұрамаңыз, бұл баланың мақтанышына нұқсан келтіруі мүмкін. Жасөспірімнің ересек адамға сенуі өте маңызды, демек, жылы шырайлы жағдай жасау үшін баланың атын атап, оны тең етіп қою ұсынылады. Түсіндіру керек, қастығыс тәжірибе үшін себеп емес, бұл белгілі бір өмірлік тәжірибе, одан көп нәрсе болады. Барлық жанжалдарды бейбіт түрде, бір-біріне ренжітпей және қорлаусыз шешіп, қорытынды шығарып, қателіктермен жұмыс істеген жөн.